

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

HANDBOK FÖR BIOLOGISKA FÖRÄLDRAR SOM ÖVERVÄGER ADOPTION

Uppdaterad 2021

Den här handboken är avsedd för dig som överväger att lämna ditt barn för adoption. En adoption är ett stort beslut som inverkar på alla berörda parter. Det är ett beslut som man inte ska skynda med, och det är viktigt att man får allt stöd som finns till hands när man överväger det. Syftet med denna handbok är att ge information om adoption, adoptionsrådgivning och själva adoptionsprocessen, samt om frågor som rör barnets kontakt med de biologiska föräldrarna i adoptionsfall.

HANDBOK FÖR BIOLOGISKA FÖRÄLDRAR SOM ÖVERVÄGER ADOPTION

ISBN 978-952-7112-58-8 (PDF)

ISSN 1459-9392: 31

Text: Mötet (Kohtaaminen) - utvecklingsprojekt för inhemsk adoption 2010-2013, uppdaterad 2021 av Rädda Barnens adoptionsarbetsgrupp

Arbetsgrupp: Maarit Kattilakoski, Päivi Partanen, Jaana Räsänen, Kaisa Tervonen-Arnkil, Johanna Väyliö och Anu Övermark. Rädda Barnen rf 2021

Illustrationer: Christel Rönns

Layout: Atte Nykänen

BASFAKTA OM ADOPTION

VAD HANDLAR ADOPTION OM?

Syftet med adoption är att främja barnets bästa genom ett trygga en harmonisk utveckling och välfärd i en ny familj, i sådana fall då barnet inte kan växa upp med sina biologiska föräldrar. Adoptionen ska ligga i barnets intresse och grunda sig på de biologiska föräldrarnas medgivande.

Genom adoptionen får barnet nya föräldrar juridiskt och ett permanent hem.

Mellan adoptivföräldern/adoptivföräldrarna och det adopterade barnet skapar man en ny familjerelation mellan förälder och barn. Barnets juridiska familjerelation till barnets biologiska föräldrar bryts. Adoptionen är oåterkallelig och kan inte upphävas efter att den har fastställts. Det adopterade barnet har i sin nya familj exakt samma juridiska ställning som familjens biologiska barn. När adoptionen fastställs får barnet bland annat adoptivföräldrarnas efternamn och barnet kommer att arva adoptivföräldrarna samt deras släkt.

HUR FRAMSKRIDER ADOPTIONSPROCESSEN DÅ DET GÄLLER ETT SPÄDBARN?

Du kan redan under graviditeten på till exempel rådgivningen berätta om dina tankar rörande adoption. Ibland blir saken aktuell när barnet föds, och då kan du först prata om saken med sjukhusets socialarbetare eller en barnmorska. När du överväger att lämna ditt barn för adoption behöver du adoptionsrådgivning. Under adoptionsrådgivningen har du möjlighet att tillsammans med en socialarbetare grundligt överväga olika alternativ i situationen.

NÄR OCH HUR TAR JAG KONTAKT MED ADOPTIONSRÅDGIVNINGEN?

Du kan ta kontakt med adoptionsrådgivningen redan under graviditeten eller efter förlossningen.

Du kan också be en anhörig, din hemkommuns socialarbetare, rådgivningens hälsovårdare eller förlossningssjukhusets barnmorska kontakta adoptionsrådgivningen för dig.

Du kan börja med att ta kontakt anonymt och det förbinder dig inte till något. Om adoptionsrådgivningen inleds innebär det inte nödvändigtvis att du beslutar dig för adoption. Du har möjlighet att under rådgivningens gång tänka igenom vad som är det lämpligaste alternativet för dig själv och ditt barn.

VAR FÅR JAG ADOPTIONSRÅDGIVNING?

Du får adoptionsrådgivning i din hemkommuns socialtjänst eller i en adoptionsbyrå (Rädda Barnen rf). Rådgivaren är en socialarbetare som är insatt i adoptioner. Adoptionsrådgivningen är avgiftsfri för dig. Det är kommunens uppgift att ordna adoptionsrådgivning. Om kommunen inte har egna adoptionsrådgivare köper den tjänsten av en adoptionsbyrå. Adoptionsrådgivaren sköter om anhållan om betalningsförbindelse. I slutet av handboken hittar du kontaktuppgifter till Rädda Barnen rfs regionkontor.

VAD HÄNDER EFTER FÖRLOSSNINGEN?

När du vill veta mera om adoption och möjligheten för en sådan tar förlossningssjukhusets barnmorska eller socialarbetare kontakt med en adoptionsrådgivare, ifall du inte själv redan har gjort det under graviditeten. Adoptionsrådgivaren besöker dig så fort som möjligt efter förlossningen. Tiden som barnet tillbringas på sjukhuset varierar från några dagar till en vecka. Om adoptionen fortfarande är ett alternativ kan ditt barn med beslut av barnskyddets öppenvård placeras i kortvarig familjevård för betänketiden (minst åtta veckor från barnets födelse). Man ber då om ditt skriftliga samtycke till den kortvariga placeringen och till att information om barnets hälsotillstånd får ges till fosterfamiljen samt till adoptionsrådgivaren. Du kommer att kunna hålla kontakt med fosterfamiljen och du kan om du vill träffa och sköta ditt barn. Om du vill kan du ta med dig en närstående person som stöd. Du kan hålla kontakt också genom en socialarbetare. Det kan bli lättare att hålla kontakt ifall du träffar fosterfamiljen när de hämtar ditt barn på sjukhuset. Fosterfamiljerna har utbildats för sin uppgift och de har tystnadsplikt. Du kan lugnt ta kontakt med fosterfamiljen.

VAD ÄR ADOPTIONSRÅDGIVNING?

Adoptionsrådgivning är lagstadgad rådgivning till biologiska föräldrar, adoptionssökande och eventuellt också till barnet, i alla ärenden som rör adoption. Syftet med rådgivningen är att bevaka barnets intressen samt råda, hjälpa och stöda barnet, barnets föräldrar, de adoptionssökande samt eventuella övriga personer som berörs av adoptionen.

ADOPTIONSRÅDGIVNINGEN

- ger information om alternativ
- ger information om adoption, dess förutsättningar och juridiska följder
- ger information om sociala tjänster och ekonomiska stödåtgärder
- hjälper föräldrar att fatta ett grundligt genomtänkt beslut om adoptionen
- utreder och bedömer ifall förutsättningarna för adoptionen är giltiga
- kan komma överens om kontakt mellan föräldrarna och barnet efter att adoptionen har fastställts och hjälpa med att upprätta ett avtal om detta
- stöder föräldern med övervägandet om adoption som en livslång lösning för barnet och föräldern, samt stöder föräldern med krishanteringen

Under adoptionsrådgivningen får du träffa socialarbetaren på kontoret, i ditt hem eller om du så önskar på en annan lämplig plats. Under dessa möten diskuterar ni din livssituation och du får information om olika alternativ och om adoption. Ni talar också allmänt om hur graviditeten har förlöpt, om förlossningen och tiden på sjukhuset, om boende, familje- och parförhållande samt om din aktuella livssituation. Adoptionsrådgivaren kommer också att anteckna grundläggande uppgifter om ditt barn (bland annat födelsetid, födelsevikt, hälsotillstånd, uppgifter om hur barnet mår och utvecklas) för dig, ditt barn och eventuella kommande adoptivföräldrar. Om det handlar om ett äldre barn går ni också genom barnets livsskeden och viktiga människorelationer.

Adoptionsrådgivningen omfattar flera möten och ni kommer överens om dem utifrån dina behov. Du kan ge ditt skriftliga samtycke till att lämna ditt barn för adoption tidigast då det har förflutit åtta veckor från barnets födelse. Betänketiden kan också vara längre; det är viktigt att du har tillräckligt mycket tid på dig för att kunna fatta ett grundligt genomtänkt beslut i din situation. Under betänketiden är barnet vanligen placerat i kortvarig familjevård, och du har möjlighet att besöka familjen för att träffa och sköta ditt barn eller att per telefon eller e-post få information om hur barnet mår.

Om du är under 18 år träffar adoptionsrådgivaren också dina föräldrar och de blir hörda i samband med adoptionsrådgivningen. Om du vill kan en eller båda av dina föräldrar delta i mötena under adoptionsrådgivningen. Adoptionsrådgivaren kan också träffa dina föräldrar separat. Dina föräldrars/vårdnadshavares åsikter om adoptionen bör utredas även om det inte krävs något samtycke till adoption av dem. De kan inte heller fatta beslutet åt dig.

ADOPTIONSRÅDGIVNINGEN GER DIG INFORMATION OM MÅNGA OLIKA SAKER SOM RÖR ADOPTION

Du har möjlighet att tillsammans med socialarbetaren överväga olika alternativ och du får stöd när du funderar på ditt beslut. Att överväga en adoption är alltid något av en krissituation, och det är viktigt att stanna upp för att i lugn och ro fundera på allt ur olika synvinklar.

Adoptionsbeslutet är alltid ett stort och svårt beslut, och när man överväger det kan ens humör och känslor åka berg- och dalbana. Ångest, skuld, skam, rädsla och sorg är alla vanliga känslor i den här situationen. Du upplever kanske ett behov av att ta upp samma saker om och om igen med rådgivaren, och du kanske ändrar dina planer flera gånger under rådgivningen. Det är just därför rådgivningen finns till, för att du ska få tala om saker om och om igen och samtidigt bli säker på vad som i ditt fall är en bra lösning. Var inte blyg utan ta upp alla frågor och känslor som kommer fram och som du funderar på. Adoptionsrådgivaren är där för just dig. Rådgivaren ger dig stöd när du funderar på vilken lösning som är rätt för dig och ditt barn. Det är viktigt att komma ihåg att adoptionsrådgivningen inte måste leda till en adoption. Ibland händer det också att man vill överväga att lämna ett äldre barn till adoption. Också då får du adoptionsrådgivning som stöder dig i ditt beslut. I en sådan situation framskrider adoptionsprocessen utifrån det aktuella fallet.

VAD BETYDER BETÄNKETID?

Med betänketid avser man tiden efter förlossningen, då du har möjlighet att i lugn och ro överväga ditt beslut angående barnet. Betänketiden är minst åtta (8) veckor, men den kan också vara längre ifall du upplever att du behöver mera tid för beslutet. Det är bra för dig att fundera på ditt beslut i lugn och ro under adoptionsrådgivningens gång, och kanske också med stöd av dina närmaste eller av annan professionell hjälp. Kom ihåg att placeringen av barnet i kortvarig vård hos en fosterfamilj under betänketiden inte är ett adoptionsbeslut. Även om du funderar på adoption har du möjlighet och rätt att komma fram till ett annat beslut.

BARNETS FAR

För ett barn är det viktigt att veta vem fadern är. Många adoptivbarn vill senare utreda sin bakgrund och få information om sina biologiska föräldrar. Också knapphändig information kan betyda mycket. Vuxna adopterade har betonat hur viktigt det är med uppgifter om fadern. Många har erfarit att uppgifterna om fadern var bristfälliga, och de hade önskat sig en precisare beskrivning och noggrannare uppgifter om sin far.

Fadern får alltid adoptionsrådgivning och även han har minst åtta (8) veckor betänketid. För att adoptionen ska kunna fastställas behövs ett skriftligt samtycke av fadern. Ni kan träffa adoptionsrådgivaren separat om ni så önskar, eller tillsammans.

I adoptionsrådgivningen samlar man in bakgrundsuppgifter om båda föräldrarna. Uppgifterna arkiveras för eventuella senare behov. Om ett barn föds inom äktenskapet behövs det inget separat erkännande av faderskapet. När ett barn föds utom äktenskapet fastställer magistraten faderskapet utifrån ett erkännande av faderskap, eller tingsrätten i fall av faderskapsmål. Om du är ogift eller sambo ska du ta kontakt med din hemkommuns barnatillsyningsman för att få faderskapet utrett. På mödrarrådgivningen kan faderskapet erkännas redan under graviditeten.

Det kan hända att fadern är okänd eller att det finns flera som kan vara far till barnet. En eventuell far kan om han så önskar föra faderskapsärendet vidare bland annat hos barnatillsyningsmannen innan adoptionen fastställs. I praktiken kan adoptionen inte fastställas förrän du har besökt barnatillsyningsmannen för att behandla barnets faderskap. Om du inte vet vem som är far till ditt barn kan barnatillsyningsmannen fatta beslut om att lägga ner faderskapsutredningen. Barnatillsyningsmannen och adoptionsrådgivaren ska bedöma ifall det är möjligt att faderskapet kan komma att fastställas i ett senare skede. Om faderskapet skulle kunna fastställas senare är adoptionen inte möjlig före fastställandet.

NÄR BESLUTET ÄR ADOPTION

VAD HÄNDER OM JAG VÄLJER ADOPTION?

Om du kommer fram till att lösningen är adoption kommer man på adoptionsrådgivningen att fylla i en blankett med bakgrundsuppgifter om båda föräldrarna. Det är viktigt för barnet att veta vilka och hurdana de biologiska föräldrarna är. Det är bra om du kan berätta om din barndom och ungdom samt om olika skeden i ditt liv, din utbildning och dina arbetsplatser. Också dina karaktärsdrag, dina intressen och ditt hälsotillstånd är viktig information, liksom uppgifter om barnets eventuella syskon.

Du kan ge ett fotografi av dig som bifogas uppgifterna eller förmedlas till adoptivfamiljen. Du kan skriva ett brev till barnet, där du berättar om saker som du önskar att barnet senare i livet ska få veta. Du kan också i ett senare skede ge fotografier eller brev, ifall det ännu inte känns möjligt när du överväger adoptionen. Uppgifter om samt brev och fotografier av de biologiska föräldrarna är viktiga för barnet, för de hjälper barnet att förstå sitt ursprung. Vuxna adopterades erfarenheter har visat att särskilt uppgifter om de biologiska föräldrarnas utseende och eventuella gemensamma karaktärsdrag är viktiga för de adopterade.

När du kommer fram till att lösningen är adoption undertecknar du ett samtycke till att ditt barn lämnas för adoption. Efter det väljer man ut de mest lämpliga adoptivföräldrarna för ditt barn. Dina önskemål kommer att beaktas. Man strävar efter att göra barnets flytt till den permanenta familjen så trygg som möjligt. De kommande adoptivföräldrarna kommer att träffa barnet i fosterfamiljen där barnet har placerats för kortvarig vård. De bekantar sig med barnet, får värdefull information av fosterfamiljen och lär sig under flera dagar sköta och ta hand om barnet. Adoptionsrådgivningens socialarbetare följer upp hur placeringen lyckas och stöder ditt barns och adoptivfamiljens anpassning till varandra. Om du vill får du information också om detta skede. De adoptionssökande har fått adoptionsrådgivning och man förutsätter bland annat att deras livssituation är stabil och harmonisk. Adoptivbarnet är en länge väntad och önskad familjemedlem.

HUR FASTSTÄLLS ADOPTIONEN?

När adoptionsrådgivningens socialarbetare genom hembesök har försäkrat sig om att en god relation utvecklas mellan barnet och adoptivföräldrarna förbereder hen adoptionsdokumenten. Adoptivföräldrarna söker i tingsrätten om fastställande av adoptionen. I det här skedet har barnet vanligen redan bott hos adoptivfamiljen i en månad. När adoptionen är fastställd meddelar adoptionsrådgivaren dig om beslutet.

De flesta tingsrätter skickar beslutet direkt till de biologiska föräldrarna. När adoptionen fastställs upphör ditt ansvar för barnets vårdnad och försörjning.

KAN MAN ÅTERTA SAMTYCKET TILL ADOPTION?

Man kan återta sitt samtycke till adoption innan adoptionen är fastställd. Du kan återta ditt samtycke genom att meddela om det till adoptionsrådgivaren eller den instans som tog emot samtycket. Om fastställandet av adoptionen redan är under behandling i domstol kan man också meddela direkt till domstolen att man återtar sitt samtycke. Om man meddelar om att man återtar sitt samtycke till adoptionsrådgivaren när fallet redan behandlas i domstol ska adoptionsrådgivaren omedelbart meddela domstolen om att samtycket har återtagits.

HUR ANSÖKER JAG OM ÄNDRING?

Du måste anmäla ditt missnöje till tingsrätten inom en vecka (7 dagar) efter beslutet. Efter det ska du lämna in en besvärsskrift till domstolen inom 30 dagar från beslutet om fastställandet av adoptionen. I annat fall vinner adoptionsbeslutet laga kraft och är oåterkalleligt.

HUR VÄLJS ADOPTIVFÖRÄLDRARNA?

Det är viktigt att adoptionen gagnar barnet och att barnet får god vård och fostran i adoptivfamiljen. Bland de adoptionssökande väljer man ut familjen som anses ha de bästa förutsättningarna att ta hand om ditt barn. Vid valet kommer man att beakta dina önskemål beträffande adoptivfamiljens egenskaper och omständigheter samt kontakt efter adoptionen. Om du vill kan du också framföra andra önskemål.

LÅT DINA NÄRMASTE STÖDA DIG!

Samtal med dina närmaste kan hjälpa dig att fatta ditt beslut, och de kan komma med goda synpunkter när det gäller dig och din situation. Dina närmastes stöd vid bearbetningen av adoptionen kan vara viktigt för dig också senare i livet. Det är viktigt att du förutom rådgivaren har en nära människa som du kan tala med om adoptionen.

Adoptionsrådgivningen stöder krisbearbetningen. Graviditeten kan vara en sent upptäckt överraskning och föräldraskapet kanske inte känns möjligt. Det kan vara en stor livskris som du behöver hjälp med. Krisen kan visa sig på många sätt: man kanske önskar sig en snabb lösning och upplever att det är svårt att tala om saken, man kanske vill hemlighålla barnets födelse för de anhöriga och bara glömma hela saken. I en krissituation är det förståeligt att en människa gör allt hen kan för att skydda sig mot alltför stark ångest. Adoptionsrådgivningen hjälper dig att hantera svåra känslor när du ska fatta

ett beslut som kommer att påverka resten av ditt och ditt barns liv.

Handlingsförlamning och starka känslor som skam eller skuld är en del av krisen, men genom att prata och diskutera tillräckligt mycket klarar man sig genom den. Adoptionsrådgivningens stöd med att behandla saken fortsätter också efter att barnet har blivit adopterat.

MODERSKAPSUNDERSTÖD OCH MODERSKAPSDAGPENNING UNDER BETÄNKETIDEN

Du har rätt till Fpa:s moderskapsunderstöd om du har varit på kontroll på en mödrarrådgivning eller hos en läkare före utgången av den fjärde graviditetsmånaden. Dessutom har du rätt till moderskapspenning i 105 vardagar. För sjukhuskostnaderna kan du ansöka om utkomststöd av din hemkommuns socialtjänst. Om du har upptäckt graviditeten i ett sent skede hjälper sjukhusets socialarbetare dig att ansöka om moderskapsdagpenning även om du inte har besökt mödrarrådgivningen under graviditeten.

EFTER ADOPTIONEN

Adoptionsrådgivningens stöd fortsätter efter att adoptionen är fastställd. Du får adoptionsrådgivning, vilket innebär stöd med att behandla adoptionen och hjälp med en eventuell kontakt med barnet. Under adoptionsrådgivningens möten kan ni tillsammans återkomma till dina tankar och känslor angående adoptionen, diskutera de frågor som kanske har uppstått hos dig samt fundera på om du eventuellt har behov av något annat stöd. Vi tillhandahåller möten med biologiska föräldrar åtminstone tills barnet uppnår skolåldern. Tankar om att hålla kontakt med barnet kan bli aktuella genast i början eller först efter adoptionsbeslutet, och då är det möjligt att diskutera även dem. Du kan också komplettera uppgifter du tidigare har gett om barnets bakgrund, och till exempel ge fotografier.

Ibland kan adoptionsprocessen väcka minnen från dina tidigare erfarenheter i livet, och det kan vara nyttigt att behandla dem också med annan professionell hjälp. Det händer att tankar och känslor i anknytning till adoptionen aktiveras på nytt efter många år. Även om det har förflutit lång tid sedan adoptionen kan du när du vill ta kontakt med adoptionsrådgivaren.

FÅR MITT BARN VETA OM MIG OCH ADOPTIONEN?

Adoptionsrådgivaren ger adoptivföräldrarna information om de biologiska föräldrarnas bakgrund. Redan när barnet är litet berättar adoptivföräldrarna om dig och om hur barnet blev en del av deras familj. För barnet är det viktigt att från början känna till adoptionen, och barnet har rätt att få uppgifter om sina biologiska föräldrar. Också övriga parter i adoptionen har rätt att få uppgifter som rör dem, och att under handledning bekanta sig med adoptionsdokument som rör dem. Socialarbetarna hjälper till med eventuella kontakter mellan till exempel de biologiska föräldrarna och barnet, och hjälper med att arrangera möten. Det är vanligt att adoptivbarn vill utreda sin bakgrund och i något skede själv få kontakt med sina biologiska föräldrar. Den adopterades intresse för sin bakgrund kan utlösas av olika brytningsskeden och kriser i livet. Det kan ske när man tar steget in i vuxenlivet, bildar familj, insjuknar i en sjukdom eller när det dyker upp frågor som rör hälsan. Barnet kan ha ett behov av att lära känna dig och förstå hur och varför hen blev adopterad. Barnet vill kanske komplettera den bild av de biologiska föräldrarna som adoptivföräldrarna har gett hen, eller få information om övriga släktingar. Det är bra om du förbereder dig inför det här under mötena med adoptionsrådgivaren.

Adopterade personer förstår och accepterar vanligen de orsaker som ledde till adoptionen. Det handlar om en process och de behöver information för att

behandla den.

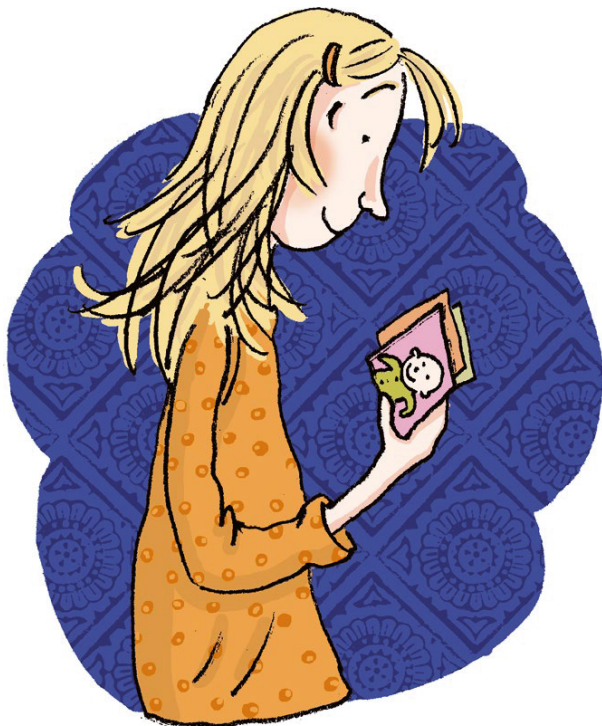
Vi instruerar adoptivföräldrarna att berätta och tala om barnets bakgrund på ett respektfullt sätt.

HAR JAG MÖJLIGHET ATT HÅLLA KONTAKT MED MITT BARN?

Enligt adoptionslagen har barnet rätt att ha kontakt med sina tidigare föräldrar. Det förutsätter att kontakten ligger i barnets intresse och att ett litet barns biologiska föräldrar och adoptivföräldrar kommer överens om kontakten. Möjligheten att hålla kontakt diskuteras i adoptionsrådgivningen och man utreder alla adoptionsparters önskemål och tankar om kontakten. Ditt önskemål om eventuell kontakt inverkar på valet av adoptivfamilj.

HUR KAN KONTAKTEN SE UT?

Kontakten kan bestå av överenskomna träffar, utbyte av fotografier och hälsningar direkt eller genom vårt kontor. En direkt kontakt mellan föräldrarna och adoptivfamiljen kallas öppen adoption. När det gäller kontakten kommer dina önskemål att beaktas, och önskemålen behandlas och diskuteras under tiden för adoptionsrådgivningen och efter att adoptionen har fastställts.

MÅSTE MAN HÅLLA KONTAKT?

Kontakten kan göra det lättare för dig att behandla dina känslor i samband med adoptionsbeslutet, och om ni lär känna varandra kan det skingra dina rädslor och fördomar rörande adoptivfamiljen. Kontakten är barnets rättighet som familjerna kan komma överens om. Känslor, tankar och önskemål i anknytning till adoptionen och kontakten med adoptivfamiljen kan med tiden förändras. Ibland har adoptionsbeslutet i sig varit en så svår lösning att det under betänketiden ännu inte har känts möjligt med någon kontakt.

Tanken att ha kontakt kan i början kännas svår och den kan väcka många olika känslor hos dig, också rädsla och osäkerhet. Det här kan du få stöd med av adoptionsrådgivningens socialarbetare. Det är viktigt att du inte blir ensam med dina tankar. Du ska inte vara blyg utan ta kontakt med socialarbetaren och be om hjälp. Erfarenheterna av kontakt har varit goda efter att parterna har lärt känna varandra.

Kontakten har ofta en positiv betydelse för barnet. Barnet vill veta vilka och hurdana de biologiska föräldrarna är, hur de ser ut, hur de talar och gestikulerar. Sådant gör att barnet bättre kan förstå sig själv. Barnet tänker på de biologiska föräldrarna också om kontakten saknas. Genom kontakten kan barnet komplettera den bild av de biologiska föräldrarna som adoptivföräldrarna ger, och barnets bild av de biologiska föräldrarna kan bekräftas. Till exempel det att barnet hittar drag av sina biologiska föräldrar i sitt utseende kan vara mycket viktigt och glädjande för barnet. Barnet har också behov av att förstå hur och varför adoptionen skedde.

HUR OCH NÄR KOMMER MAN ÖVERENS OM KONTAKTEN?

Man kan komma överens om att hålla kontakt redan under adoptionsrådgivningen, men också när som helst efter den. Om du i ett senare skede i livet upplever att du vill etablera kontakt får du hjälp av adoptionsrådgivningens socialarbetare med att utreda möjligheterna till det. Kontakten måste ligga i barnets intresse. När man kommer överens om kontakt är det viktigt att tänka på hur den bäst motsvarar barnets behov.

Man kan också ingå ett skriftligt avtal om kontakten. Avtalet ingås i samarbete med alla parter och i det kommer man överens om bland annat när, hur ofta och var man ordnar träffar. Ett skriftligt avtal kan fastställas av tingsrätten, och då är det juridiskt mer bindande. Avtalet om kontakt kan ses över vid bestämda tidpunkter och vid behov kan det uppdateras.

KAN MINA SLÄKTINGAR OCH VÄNNER HÅLLA KONTAKT MED MITT BARN?

Dina närmaste kan vara med på era träffar om du har kommit överens om saken med adoptivföräldrarna (och möjligen med ditt barn). Man ingår ändå inga avtal om kontakt med släktingar, även om mor- och farföräldrar ofta vill träffa barnet. När ditt barn växer upp vill hen själv kanske hålla kontakt med sina släktingar. Syskon är vanligen mycket viktiga för barn. Om ditt barn har syskon lönar det sig att försöka stöda kontakten mellan dem.

ÄR ADOPTION MÖJLIGT OCKSÅ FÖR ETT ÄLDRE BARN?

En adoption kan bli aktuell också efter spädbarnsåldern. Processen är juridiskt den samma som vid spädbarnsadoption. Men när det gäller ett äldre barn diskuterar man mera med barnet. Det är viktigt att utreda vad hen själv anser och om hen samtycker till en adoption.

FRÅN FAMILJEVÅRD TILL ADOPTION

När det gäller äldre barn börjar adoptionsplaceringen vanligen som en placering inom barnskyddets familjevård. Ditt barn kan också redan vara placerat utom hemmet. Man kan gå vidare i adoptionsärendet ifall adoptionen gagnar barnet, och om alla parter upplever att det är en bra lösning. En förutsättning för adoption i familjevård är att det mellan fosterföräldrarna och barnet har uppstått en god familjerelation. När man överväger adoption av ett äldre barn kommer adoptionsrådgivning att ges till barnet, barnets biologiska föräldrar samt föräldrarna som önskar adoptera.

Adoptionen ska vara något som alla parter önskar sig. De biologiska föräldrarna samt barn som har fyllt 12 år ska skriftligt samtycka till adoptionen.

Under placeringen har du kunnat hålla kontakt med ditt barn som placerats utom hemmet. I och med adoptionen kan den här kontakten fortsätta. Under adoptionsrådgivningen diskuterar man de olika parternas erfarenheter av kontakten under placeringstiden och utreder vilka önskemål som finns om kontakt efter adoptionen. Man kan upprätta ett skriftligt, av tingsrätten fastställt avtal om kontakt. Avtalet är då juridiskt bindande.

TERMINOLOGI

Adoptionsbyrå

Adoptionsbyrå som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) tillhandahåller adoptionsrådgivning. För tillfället är Rädda Barnen rf den enda adoptionsbyrån som har beviljats detta tillstånd.

Barnatillsyningsman

Befattningshavare inom kommunens socialbyrå som sköter ärenden rörande barns vård, umgängesrätt och utredning av faderskap.

Barnets tidigare föräldrar

Barnets juridiska föräldrar före adoptionen.

Familjevård

Arrangemang för barnets vård, fostran och övrig omsorg dygnet runt utanför hemmet, i ett privat hem, det vill säga hos en fosterfamilj. Barns och ungdomars familjevårdare kallas också fosterföräldrar.

Kortvarig familjevård

Placering av barn i fosterfamilj. Placeringen är tänkt att vara tillfällig. Ett barn i kortvarig familjevård kan vara omhändertaget eller placerat som en stödåtgärd genom barnskyddets öppenvård.

Omhändertagande

Barnskyddsarbetets sista utväg för att trygga barnets växt och utveckling. Genom omhändertagandet tar socialmyndigheterna ansvar för vård och fostran av barnet och barnet placeras utom hemmet. Föräldrarna förblir barnets försörjare. Omhändertagandet kan hävas ifall förutsättningarna för omhändertagandet inte längre uppfylls. Omhändertagandet kan grunda sig på föräldrarnas önskemål eller ske mot deras vilja.

Placering i öppenvård

Kortvarig, planmässig placering med föräldrarnas samtycke. Beslutet om placeringen fattas av den ledande myndighetspersonen inom kommunens socialvård.

Valvira

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

Öppen adoption

Barnets rätt till kontakt med den tidigare föräldern. I praktiken handlar det om kontakt som man kommer överens om med adoptivfamiljen och föräldern.

Du får ytterligare information av din hemkommuns socialbyrå
eller Rädda Barnen rf:s regionkontor.

raddabarnen.fi/adoptioner

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen

Rädda Barnen rf grundades 1922 och är en politiskt och religiöst obunden medborgarorganisation, som stöder särskilt barn som lever i svåra förhållanden.

raddabarnen.fi